

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din. za 1/2 leta 90 Din. za 1/4 leta 45 Din. mesečno 15 Din.; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 25-52.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v soboto, dne 14. decembra 1935.

Štev. 130.

Nepcava

zadovoljstva

Kadar se pri nas razkrivajo z ostro besedo razne napake, zaradi katerih ne trpimo samo mi v Sloveniji, temveč tudi prebivalci v srbskih in hrvaških krajih, se dostikrat čujejo iz Beograda pomirljive izjave, da pri nas vendar ni tako hudo in da se pri nas še vedno bolje živi, kakor v drugih državah. Tudi če bi bilo stoodstotno res, kar trdi Beograd, pa kritike napak le niso odveč, ker bi pač po odpravi teh napak živeli še bolje, da govorimo z Beogradom, kakor pa živimo. Priljubljen pa je tudi ta ugovor proti kritikam, da smo po vojni silno napredovali na vseh poljih in da bi bili pred vojno srečni, če bi imeli le del tega, kar imamo danes.

Toda ta limonadni pomirjevalni ugovor ne drži in naj so naša mesta še tako napredovala. Kajti tudi vsa naša mesta bi mogla biti danes še desetkrat lepša in bogatejša, če bi vseh teh 18 povojnih let prav delali in če ne bi koplili napake za napako. Ves ta napredek, ki smo ga dosegli, more zadovoljiti samo polovičarje ali pa one, ki so krivi, da nismo bolj napredovali. Komur pa je v resnici na srcu napredek naroda in njegovo blagostanje, ta pa bo še naprej pozdravljal vsako pozitivno kritiko, ki je prvi in glavni pogoj napredka.

Sicer pa ni niti treba dosti osvetliti našega »slajnega« povojnega napredka, da se pokaže v vsej pravi luči. Res so naša mesta napredovala in postala lepša, tudi življenjska ravan vsega prebivalstva se je dvignila in tudi v nacionalnem pogledu smo dosegli pridobitve, o katerih smo pred vojno le sanjali. Toda kljub temu moremo biti z doseženimi rezultati vse prej ko zadovoljni. Samo pogledimo vsa velika vprašanja, ki nam jih je postavila povojna doba in pa način, kako smo jih »rešili«, in mislimo, da se nihče ne bo našel, ki bi skušal te rešitve zagovarjati.

Tako smo morali rešiti vprašanje agrarne reforme. Odveč je poudariti, da bi imeli najraje, če nas nihče ne bi spomnil na to »rešitev«. Nacionalizacija tujih podjetij se je tudi izvedla tako sijajno, da imamo danes več tujih podjetij v državi, ko pred vojno. Naše denarništvu je bilo pred vojno silno razvito in vprašanje kmečkega in drugega kredita je bilo v resnici dobro in ugodno rešeno. V kakšnem stanju je danes to vprašanje, ni treba niti omenjati. Prometnih vprašanj, in čeprav se je zgradilo precej novih železnic, tudi ne moremo označiti kot dobro rešenih, če je ostala Slovenija še naprej brez zveze z morjem. Konstatirati moramo nadalje, da je davčna morala bila pod tujo državo višja kakor pa je sedaj v lastni državi, kar je zopet velik in težak neuspeh. Vsa uprava je nazadovala in ta ugotovitev je še zlasti nesporna. Čelo vrsto podobnih problemov bi še mogli navesti in vsi dokazujejo eno, da nismo bili dorasli nalogam, ki nam jih je postavilo življenje. Na kaj bi torej bili ponosni, zakaj bi mogli biti zadovoljni?

Najtežje pa je to, da se je vse mšljenje ljudi poslabšalo, da je volja po ustvarjanju čem delu padla. V nekdanjih časih je bil skoraj v vsakem večjem kraju krožek ljudi, ki je z živim ognjem delal za napredek kraja. Volja po napredku je združevala ljudi in vsako leto so se mogli ugotavljati uspehi, ki so se dosegli. Danes vsega tega ognja ni več. Ne najdete več krožkov delavnih ljudi, ne najdete več družbe, ki bi bila enotna v svojem holenju, vse je razbito in vsak hodi za sebe svoja pota. Ni čudo, če potem nismo nikdar pripravljeni, če nas vsako veliko vprašanje najde le v zadregi.

Naš cilj je izgubil na svetlobi in vedno manj je ljudi, ki ga še vidijo. Zato se izgublja vedno bolj v malenkostih, zato izgublamo izpred oči velika in najvažnejša vprašanja. Pozabljamo, da je vedno glavno

vprašanje samo to, kako raste moralna in materialna sila naroda, a da je vse drugo le postranskega pomena.

In ker to pozabljamo, zato ne vidimo in nočemo videti, kako hira naše gospodar-

stvo in kako omaguje zaradi tega hiranja tudi нравstvena sila naroda. Delo za dvig gospodarstva je in ostane glavno delo, in dokler nas to delo čisto ne prevzame, tako dolgo nimamo pravice biti zadovoljni.

Predsedstvena seja Zveze trgovskih združenj

V petek dopoldne je bila v Trgovskem domu v Ljubljani skraj polnoštevilno obiskana seja predsedstva Zveze trgovskih združenj, katere se je skupno udeležilo 24 delegatov in 2 tajnika združenj, dočim so trije delegati opravili svojo odsotnost.

Sejo je otvoril predsednik Zveze Josip Kavčič, ki je pozdravil vse prisotne, zlasti pa predsednika Zbornice za TOI Ivana Jelačina. Za overovatelja zapisnika je imenoval gg. Sossa in Bahovec. Nato je takoj prešel na dnevni red in poročal o delu Zveze. Zveza je izvedla vse sklepe zadnje skupščine v Ljubotmeru ter poslala zapisnika o predkonferenci in skupščini vsem združenjem, Centralnemu predstavništvu in vsem zvezam trgovskih združenj. Nadalje je Zveza v smislu sklepov skupščine intervenirala, odnošno poslala svoje spomenice trgovskemu ministru zaradi čimprejšnjega razpisa volitev v Zbornico, proti dovolitvi velikih trgovskih hiš (veleblagovnic), proti posebnim ugodnostim nabavljajalnim zadrugam in konzumom, zaradi pravičnega obdajenja industrijskih prodajal, glede osnutka novega zakona o javnih hranilnicah, zaradi izvedbe socialnega zavarovanja trgovstva, zaradi ureditve prometa v dravski banovini, proti znižanju železniških premogovnih dobav slovenskim premogovnikom ter končno zaradi izvedbe zahtev slovenskega lesnega gospodarstva. Nadalje je poslala Zveza predsedstvu ministrskega sveta resolucijo glede izvedbe decentralizacije državne uprave ter zastopstva Slovenije v upravnem svetu Drž. hipotekarne banke, finančnemu ministru zaradi davčnih privilegijev zadrug in konzumov, zaradi ureditve davčnih odborov ter kmetijskemu ministru zaradi kmetijske zaščite. Intervenirala pa je tudi v vseh drugih vprašanjih, ki so bila sprožena na predkonferenci, odn. na občnem zboru Zveze. Obrnila pa se je tudi na notranjega ministra dr. Korošca in na bansko upravo glede vprašanj, ki so segala v njeno kompetenco.

Nato je poročal predsednik Kavčič o delu Centralnega predstavništva. Organizacija Centralnega predstavništva lepo napreduje ter je bila v novembru ustanovljena Zveza trgovskih združenj v Sarajevu, pred tem tudi že v Banjaluki, v januarju pa se ustanovi zveza v Splitu. Zato bo tudi prihodnja seja predstavništva takrat v Splitu. Na zadnji seji predstavništva, ki je bila v dneh od 16. do 18. novembra v Sarajevu in katere se je za zvezo udeležil tudi predsednik Kavčič, so se obravnavala vsa vprašanja, ki pridejo na dnevni red prihodnjega kongresa. O seji sami je »Trgovski list« že obširno poročal. Posebno pozornost je posvetilo Centralno predstavništvo vprašanju socialnega zavarovanja trgovcev. Temu vprašanju bo posvečena celotna prihodnja seja predstavništva. Posebno veliko zanimanje trgovcev v vsej državi je za uvedbo starostnega zavarovanja. Po poročilu predsednika Kavčiča se je razvila zlasti o socialnem zavarovanju trgovstva živahna debata, ki je znova dokazala, da vse trgovstvo to zavarovanje zahteva in da se mora tudi izvesti.

Nato je poročal predsednik Kavčič o drugi točki dnevnega reda: o stanovskem glasilu. Kakor prejšnja, tako je tudi ta debata dokazala popolno soglasnost slovenskega trgovstva. Poročilo predsednika Kavčiča je izpopolnil še predsednik zbornice Ivan Jelačin, ki je poročal o svojih pogajanjih s tiskarno ter o sklenjenem dogovoru, s katerim je redno izhajanje »Trgovskega lista« zagotovljeno. List prevzame z

novim letom poseben konzorcij, v katerem bodo zastopana vsa združenja in vse važnejše gospodarske organizacije. Poročilo predsednika Jelačina je bilo z glasnim odobravanjem sprejeto in člana predsedstva Bahovec ter Pinter sta se mu še posebej zahvalila za njegov trud, da je bilo to težko vprašanje tako ugodno in dobro rešeno.

Sprejet pa je bil tudi predlog predsednika Združenja trgovcev v Kranju Sirca glede tedenske številke »Trgovskega lista«, ki se bo pošiljala vsem trgovcem.

Po kratki debati je bil nato soglasno sprejet proračun Zveze, ki ga je uprava zaradi težkih gospodarskih razmer znižala od 174.400 na 164.600 Din.

Pršli so na dnevni red še samostojni predlogi. Predsednik združenja v Kamniku

Zadružni privilegiji vic osebne obogatitve

Trgovci plačujejo vinogradnikom vino bolje kakor vinarska zadruga

Lep dokaz, kako brezvestno se zlorabljajo privilegiji, ki jih uživajo zadruga, navaja »Mariborski večernik, Jutra« z dne 12. t. m. V članku »Teorija in praksa« je nastopil proti zahtevi, da se naj organizira trgovina z vinom in sadjem le na zadružni podlagi. Ta predlog smatra mariborski list kot škodljiv in v dokaz navaja naslednji primer:

»Znana nam je n. pr. neka vinska zadruga, ki je bila svoj čas z največjim idealizmom ustanovljena. Toda to zadrugo vodi v zadnjem času človek, ki je zadružna načela pustil popolnoma v nemar. Dolžnost zadruga bi namreč bila, da očuva stari sloves vin svojih zadružnikov in njihove okoline in da tem zadružnikom priskrbi prodajo po najboljši ceni, predvsem pa, da jih pusti take, kakor jih je dal ljubi Bog. — Toda tega zadruga ne dela. Posegla je v delo narave ter uvaža pridno deloma skrito deloma odkrito po železnici in avtomobilih v svoj vinski okoliš vina iz Banata ter jih pridno reže z domačimi. Na očitke se pa izgovarja, da trgovina taka vina hoče imeti.

Če je to res in če trgovina tako želi, si bo ta trgovina to rezanje že sama izvršila. Toda zajec tiči za drugim grmom. Zadruga zadnja leta prednjači v ponujanju vinskega pridelka po zelo nizkih cenah. To pa je mogoče le, če se vina prej pomešajo z banatskim, ki se je po nizki ceni uvozilo. Da s tem zadruga ubija cene vsemu vinskemu pridelku svojih zadružnikov in svoje okolice, to je očitno ne skrbi. — Ne skrbi pa je tudi to, da konzum ne dobi več v roke pristnih, prej slovitih vin ter se znamka naših vin počasi pa sigurno izgublja. Da se s tem ubija sploh naše vinogradništvo, to je zadrugi deseta briga.

Letos se je zadruga pogajala za sortiran mošt z 10odstotno gradacijo. Ta pogajanja so bila zaradi tega svojevrstna, ker je zadruga vršila ta pogajanja pod imenom nekega vinskega trgovca, ki za to sploh ni vedel. Še lepše je pa bilo, da je zadruga ta mošt, za katerega se je šele pogajala, prav istemu trgovcu ponujala po Din 2'80, dočim so legitimni vinski trgovci istočasno tak mošt plačevali po 3 dinarje. Je to edinstveni primer v vinski trgovini, da nastopa nekdo kot vinski kupec, ki za to niti ne ve ter nato prodaja isti mošt samemu sebi. Isti vodja se je tudi bavil s sadno trgovino. Imel je cel štab nakupovalcev. Dočim so ti

Strgar je predlagal, naj skuša Zveza doseči, da se morajo vsa združenja pri njej včlaniti. Predlog je bil sprejet, prav tako tudi predlog Združenja v Slovenjgradcu, ki ga je utemeljeval predsednik Klun, da se zaradi zlih posledic kmetijske zaščite sklenejo potrebni ukrepi v pomoč trgovcem in obrtnikom. Predsednik Kavčič je sporočil, da je v tem vprašanju že interveniral predsednik Centralnega predstavništva Šavič.

Sprejet je bil predlog Združenja v Kranju, da skliče g. Smrkolj kot član reklamacijskega odbora sestanek vseh drugih članov v svrhu enotnega zastopanja trgovskih interesov.

Sprejet je bil tudi predlog člana predsedstva Sirca, da se intervenira pri Narodni banki, da izplačuje izvoznikom italijanske lire po klirinškem tečaju 3'55, ne pa po nižjem kurzu 3'15, ker izvozniki ne zaslužijo toliko, da bi mogli prenesti to razliko. Član predsedstva Senčar pa je predlagal, da se dosežejo za naš izvoz podobne preference, kakor jih uživa Avstrija.

Koncem debate se je soglasno ugotovilo, da delujejo združenja uspešno, zlasti pa je uspešno delo Zveze in Zbornice, katerih delovanje se medsebojno in pozitivno izpopolnjuje.

Z okrepljeno voljo za delo v stanovskih organizacijah so odšli delegati s seje.

sklepali pogodbe s provizijami in stroški ter rizikom sadjarja samega po Din 2'25, je naš zadružnik prodajal sadje istočasno že po Din 3'50 ter jabolka ni niti videl.

Iz tega se jasno vidi, da se v marsičem v škodo vinogradnika in sadjarja izrablja položaj zadruga ter s tem zadružno delo diskreditira. Če tedaj govorimo o trgovini sadja in vina, ki naj pride v zadružne roke, mislimo, da je predvsem treba iztrebiti izrodke, če je pod gornjimi vidiki sploh oportuno načenjati to vprašanje.

Torej za to, da kvarji vina, da škoduje slovesu naših vin, da uvaža vina iz Banata, mesto da bi jih kupovala od svojih zadružnikov, uživa ta dična zadruga še davčne in druge privilegije. A ne samo to! Kljub vsem tem privilegijem pa plačuje kmetovalcem vino in sadje slabše ko legitimni trgovci. In še se bodo našli ljudje, ki bodo govorili, da morajo vse zadruga uživati privilegije, še se bodo našli ljudje, ki čisto nekritično proslavljajo zadruga, kakor da bi bile vse brez izjeme absolutno dobro. V resnici pa se dela z mnogimi zadrugami samo škoda proizvajalcu in konzumentu, v resnici nimajo vsi privilegiji mnogih zadrug nobenega drugega namena, kakor da so vir za osebno obogatitev. Neovrgljiv dokaz za to trditev je navedel mariborski list, enake dokaze pa so že podali v obilni meri zlasti naši podeželski trgovci. — Toda vse zaman, nekateri hočejo biti slepi, nekateri se ne morejo rešiti svoje zadružne idolatrije. Kar naprej malikujejo pred zadrugami in tudi največji in najtehtnejši dokazi jih ne morejo ozdraviti njih zaslepljenosti.

Primer, ki ga navaja mariborski list, pač dovolj jasno opominja, da je že skrajni čas, da se začne pri nas razlikovati med praviimi zadrugami in nepravimi ter da zmaga edino pravilno gospodarsko načelo, da se namreč dovoljujejo privilegiji le zadrugam, ki so dokazano v korist celoti, to je produktivnim in kreditnim zadrugam.

† France Grafenauer,

dolgoletni državni in deželni poslanec in voditelj koroških Slovencev je umrl v Mostah pri Brodu na Zili v starosti 75 let. Ves se je posvetil svojemu narodu, delal in trpel za njegov blagor in mu ostal kljub mnogim razočaranjem zvest do zadnjega. Večna slava njegovemu spominu!

Načrt novega trgovinskega zakona

V sredo popoldne se je sestel v narodni skupščini odbor za proučevanje zakonskega načrta o novem trgovinskem zakonu. Ob tej priliki so podali pravosodni minister dr. Miškulin in člani komisije za izdelavo tega zakonskega načrta zastopnikom listov razna pojasnila o novem zakonskem načrtu. Obširno pa je razložen novi trgovinski zakon tudi v oficialni obrazložitvi novega zakona, ki je bila priložena načrtu trgovinskega zakona. Iz teh pojasnil in iz obrazložitve posnemamo:

Dosedanji trgovinski zakoni

Ob zedinjenju so veljali na ozemlju Jugoslavije ti trgovinski zakoni:

1. trgovski zakon za kneževino Srbijo z dne 26. januarja 1860, na področju apelacijskih sodišč v Beogradu in Skoplju;

2. splošni trgovinski zakon z dne 17. decembra 1862 in 1863 na področju apelacijskih sodišč v Ljubljani in Splitu ter deloma na področju apel. sod. v Zagrebu;

3. trgovski zakon iz leta 1875 na področju apelacijskega sodišča v Novem Sadu in Medjimurju (madjarski trgovinski zakon);

4. trgovski zakon iz leta 1875 na področju apelacijskega sodišča v Zagrebu, ki je bil dejansko identičen z madjarskim (pod t. 3.) ker je bil samo hrvatski prevod tega zakona;

5. trgovski zakon iz leta 1883 na področju apelacijskega sodišča v Sarajevu in

6. trgovski zakon z dne 22. januarja na področju velikega sodišča v Podgorici.

Vsi ti zakoni so bili že pred zedinjenjem z raznimi novelami precej izpremenjeni, deloma pa tudi pozneje z jugoslovenskimi zakoni, kakor z zakonom o ustanavljanju delniških družb na ozemlju Hrvatske, Slavonije, Banata, Bačke in Baranje iz l. 1922., zakonom o javnih skladiščih iz l. 1930 ter obrtnim zakonom iz l. 1931. ter mnogimi drugimi.

Srbski in črnogorski zakon sta bila izdelana na podlagi francoskega trgovskega zakona Code de commerce in zato nista bila v organizaciji zvezi s svojima državljan-skima zakonoma, ker ta nista bila izdelana na podlagi francoskega državljankega zakona. Poleg te napake pa sta imela ta zakona še to napako, da sta bila zastarela, ker sta bila še iz l. 1860. Code de commerce je bil že takrat star najmanj 50 let, gospodarsko življenje pa se je zbog novih iznajdb (železnice, zrakoplovstva, industrije) zelo razvilo, da zakon ni več ustrezal razmeram.

Vsi drugi pri nas veljavni trgovski zakoni pa so sloneli na avstrijskem (starem nemškem) zakonu. Kljub temu pa so se ti zakoni tudi med seboj razlikovali, tako po vsebini ko po obsegu. Poleg tega pa so bili tudi oni zastareli, čeprav so bili mnogo mlajši od francoskega. Poleg tega pa so imeli tudi nekatera določila, ki se pri nas sploh niso izvajala.

Delo na izenačenju trgovinskega zakona

Ze leta 1919 je imenoval pravosodni minister posebno komisijo, ki naj bi začela proučevati veljavne trgovske zakone in nato izdelala načrt novega trgovinskega zakona za Jugoslavijo. L. 1921. je bilo sklenjeno na seji zasebno pravnega odseka stalnega zakonodajnega sveta pravosodnega ministrstva, da se izdela novi trgovinski zakon na podlagi predpredloga trgovinskega zakona za kraljevino Srbijo iz leta 1912. Kasneje je bilo sklenjeno, da se izdela novi zakon tudi na podlagi novega nemškega trgovinskega zakona ter na podlagi načrta, ki ga je izdelal prof. Pisko za novi avstrijski zakon. Nadalje se je sklenilo, da je treba počakati še na novi državljanke zakon, da bi bil novi trgovinski zakon z njim v soglasju, da se mora takoj izdati zakon o menicah in čekih ter da naj pridejo v novi trgovinski zakon tudi določila o plovbi, gospodarskih združenjih, o privatnem zavarovanju, o nelojalni konkurenci in o založniškem pravu. Kasneje se je sklenilo, da se izdajo o pomorski plovbi, o gospodarskih združenjih in o nelojalni konkurenci posebni zakoni.

Delo na novem zakonu pa je precej zastalo, v mnogem tudi zato, ker so se po vsej Evropi sestavljali novi trgovinski zakoni in je bilo treba počakati na te zakone. Vendar pa je bilo v začetku l. 1928. že pripravljeno toliko gradiva, da se je

moglo nadaljevati z delom. Ker pa je bil v l. 1929 ukinjen zakonodajni svet, je delo zastalo in šele v septembru 1930 je bila imenovana nova komisija, ki je nadaljevala začeto delo. Ze v decembru 1930 je bil prvi del zakona dovršen. V kratkem so bila izdelana tudi poglavja iz drugega dela trgovinskega zakona, da je bil ta v maju 1933 gotov. Vsako poglavje zakonskega načrta je bilo redno poslano univerzam, sodiščem ter gospodarskim ustanovam v izjavo. Vse te izjave so se proučile ter pri končni redakciji zakonskega načrta tudi upoštevale.

Tehnična razdelitev zakona

Skupščini sta predložena sedaj le prvi in drugi del trgovinskega zakona, ker je tretji tako ozko zvezan s splošnim državljanke zakonom, da je treba počakati na ta zakon.

Prvi del trgovinskega zakona vsebuje določila o trgovcih in trgovskem osebju in ima te oddelke: trgovci (pojmi) §§ 1 do 6, trgovski register §§ 7 do 26, trgovske firme §§ 27 do 46, trgovske knjige in računovodstvo §§ 47 do 60, prokura in trgovska polnomočja §§ 61 do 74, trgovsko pomožno osebje § 75, trgovski zastopniki (agenti) §§ 76 do 91, trgovski posredniki §§ 92 do 103. Drugi del vsebuje oddelke trgovske družbe in tajne družbe in ima ta poglavja: javna trgovska družba §§ 104 do 164, komanditna družba §§ 165 do 178, delniška družba §§ 179 do 414, družba z omejenim jamstvom §§ 415 do 488, tajne družbe §§ 489 do 499 in tuje trgovske družbe §§ 500 do 512.

Zakonski načrt je izdelan v prvi vrsti na podlagi naših veljavnih trgovinskih zakonov, kar je bilo potrebno tudi zato, ker je bil tudi predpredlog trgovinskega zakona za kr. Srbijo izdelan na podlagi nemškega, odn. avstrijskega zakona.

Kdo je trgovec

Pojm trgovca je v novem zakonskem načrtu razširjen in nekoliko izpremenjen. V smislu sedanjega trgovinskega zakona je trgovec samo tisti, ki se v svojem imenu in v cilju zaslužka bavi z osnovnimi trgovskimi posli. To definicijo je sicer zadržal tudi novi trgovinski zakon, razširil pa je število poslov, ki se po zakonu smatrajo kot trgovski. Po novem zakonskem načrtu je trgovec oni, ki se v svojem imenu in v cilju zaslužka, bavi z enim od teh poslov:

1. nabavljanjem in odtujevanjem premičnin, bodisi da se te odtuje neizpremenjene, bodisi predelane ali obdelane, ko tudi z nabavljanjem in odtujevanjem vrednostnih papirjev,
2. sprejemanjem v obdelavo ali predelavo premičnih stvari za druge, v kolikor ti posli presegajo obseg manjšega obrta,
3. s sprejemanjem zavarovanj,
4. z bančnimi, menjalničnimi ali borznimi posli,
5. sprejemanjem prevoza predmetov in oseb po morju ali zraku, po kopnem ali notranjih vodah samo, če se vrši prevoz v večjem obsegu,
6. s posli komisionarjev, odpremnikov in s skladiščnimi posli,
7. s posli trgovskih zastopnikov in trgovskih posrednikov,
8. izdajanjem (zalaganjem) in drugimi posli trgovine s knjigami in umetninami in
9. s posli tiskarnarja, v kolikor ti posli presegajo obseg manjšega obrta.

Nekatera druga določila

Določila o trgovskem registru, firmah, trgovskih knjigah in prokuri se ne nanašajo na osebe, ki se bavijo z manjšo trgovino. Trgovinske registre vodijo trgovske, odn. okrožna sodišča, za delniške družbe pa trgovske, odn. okrožna sodišča na sedežih apelacijskih sodišč. Vsakomur je dovoljen brezplačen vpogled v trgovinske registre. Za trgovsko pomožno osebje bo še nadalje veljal obrtni zakon.

V načrt ni sprejeta tudi peta oblika trgovskih družb, in sicer komanditna družba na delnice, ki jo je sicer avstrijski trgovinski zakon poznal. Toda na vsem ozemlju Jugoslavije ne obstoji niti ena takšna družba.

Prav tako niso vnešena v načrt posebna določila o kartelih, sindikatih, koncer-nih, trustih in podobnem, ker se te družbe dostikrat ustanavljajo v obliki združenj ali običajnih društev.

Zelo obširna so določila o delniških družbah ter se novi načrt precej razlikuje od sedanjih predpisov, ki so že zasta-

reli. V tem pogledu se načrt zelo naslanja na trgovinski zakon Poljske, ki najbolj odgovarja našim razmeram. Delniške družbe se morejo ustanavljati tudi če nimajo čisto pridobitnega namena. Za ustanovitev delniških družb ni potrebno posebno dovoljenje razen za določene panoge, ki globoko posegajo v narodno gospodarstvo ali v državno obrambo. Sedež družbe mora biti v kraju, iz katerega se dejansko družba upravlja. Osnovna glav-nica ne more biti manjša od 1 milijona Din, posamezna delnica ne manjša od 1000 Din. Načeloma se glase delnice na ime, v pravilih pa se more tudi določiti, da se glase na prinositelja. Družbe morejo v svojih pravilih predvideti tudi delavske delnice. Načeloma ne sme delniška družba nabavljati lastnih delnic. Več kot polovica članov uprave mora biti v vsaki delniški družbi naših državljanov, ki morajo v državi tudi živeti. Pravica kooptacije se odpravlja. O vsaki seji se mora obvezno voditi zapisnik.

Načrt omejuje odpise na dejansko zmanjšanje vrednosti predmeta in ne dovoljuje vnašanje v bilanco po nižji ceni, kakor pa izhaja ta iz odpisov. Če so bili pri poslovanju družbe kršeni zakoni, odgovarjajo za škodo vsi udeleženci in tudi osebe, ki so revidirale družbo. Višji funkcionarji družbe odgovarjajo v svojem delokrogu kot člani uprave. Delničar, ki s svojim vplivom povzroči, da član nekega družbi-nega organa prekrši svojo dolžnost, odgovarja za škodo enako kakor tisti, ki jo je zagrešil. Odgovornost za škodo je solidarna. Zastarelost nastane šele po 5 letih in ne že po treh.

Plačilni promet z Italijo

Finančni minister je izdal odlok, da morajo uvozniki italijanskega blaga in blaga, ki sicer ni italijanskega porekla, a je upnik iz Italije, vplačati svoja vplačila na zbiralni račun pri Narodni banki, in to na naslednji način:

30% dolga najkasneje v 15 dneh po objavi tega sklepa, ostanek najkasneje v 2 mesecih po objavi tega sklepa.

Ob priliki morebitnega dodatnega sporazuma glede ureditve plačilnega prometa z Italijo, se uvozniki, ki so dolžni za blago, uvoženo pred 18. novembrom 1935, ne bodo mogli poslužiti določil morebitnega novega sporazuma, temveč bodo morali svoje obveznosti urediti na način, kakor ga predpisuje ta sklep.

Od zbiralnega računa, na katerega se knjižijo vplačila na račun izvoznikov, se izplačujejo izplačila po hronološkem redu, toda zaenkrat samo zneski v višini do 300 tisoč lir.

Za zaščitna sredstva pred mrazom, v Avstriji znižana prevoznina

V jugoslovansko-avstrijski tarifi za prevoz sadja je vstavljena ta izprememba:

Sredstva za zaščito pred mrazom, kakor seno, lesna volna, slama itd. se prevažajo brezplačno do 5 odstotkov dejanske teže pošiljke pri plačilu voznine najmanj za 5000 kg na tovorni list in vagon, če ti predmeti niso združeni z blagom in če je teža blaga, za katero je treba plačati voznino posebej, navedena v tovornem listu. Teža predmetov za zaščito blaga pred mrazom, ki se prevažajo brezplačno, se računa samo od teže blaga, ki ga je treba zaščititi. Za težo, ki presega navedene meje od 5%, se voznina računa po postavkah vtorvor-nega blaga. Če ni teža zaščitnih predmetov posebej navedena v tovornem listu, se voznina računa za skupno težo pošiljke skupaj z zaščitnimi predmeti po postavkah natovorjenega blaga.

Politične vesti

Predsednik Masaryk je odstopil. Novega predsednika izvoli čl. narodno predstavništvo v sredo.

Z nepričakovanim preokretom angleške vlade v italijansko-etio-piskem konfliktu se je na vsej črti začel boj za avtoriteto Zveze narodov in za rešitev te najpomembnejše mednarodne organizacije. Skoraj soglasno je obsodila Zveza narodov Italijo kot napadalko in zato sklenila proti njej gospodarske sankcije. Ker te niso zadostovale, bi se morala sedaj skleniti še prepoved izvoza petroleja, železa in premoga v Italijo. Bombardiranje nezaščitenega mesta Desie je ustvarilo tudi potrebno razpoloženje za poostreitev sankcij.

Nakrat pa mora zastrmeti svetovna javnost zaradi Laval-Hoareovega »kompromisnega« predloga, po katerem naj dobi Italija pol Etiopije, menda v nagrado, ker je napadla Etiopijo. Angleški opozicionalni tisk je upravičeno zaklical, da pomeni ta predlog izdajstvo nad Zvezo narodov. Pod pritiskom lastnega javnega mnenja je tudi morala angleška vlada ta predlog nekoliko izpremeniti, toda v jedru je ostal in v Ženevi naj bi doživel odobritev.

Laval si je v ta namen izmislil celo neki skrajšani postopek, po katerem naj bi kar odbor petorice ta predlog odobril in stvar bi bila rešena. Ta načrt je propadel, ker ni mogel pridobiti Laval za svoj predlog vseh članov petorice.

Nato se je začela seja odbora osemnajstorice. Laval je uvodoma poudaril, da je slej ko prej bila težnja njegove vlade, da doseže mirno rešitev afriškega konflikta. V ta namen je bil tudi izdelan njegov »kompromisni« predlog, ki ni nobena nelojalnost proti Zvezi narodov (?).

Eden je nato podobno izjavil, a dodal, da je končna rešitev vprašanja odvisna od pristanka Zveze narodov ter obeh prizadetih sil.

Vendar pa je odbor osemnajstorice odklonil razpravo o tem predlogu ter prepustil odločitev Svetu Zveze narodov, ki se sestane 18. t. m.

Besedilo Laval-Hoareovega predloga je bilo objavljeno. Nagrada Italiji, da je napadla Etiopijo, je še večja, kakor se je bal svet. Vse postopne in kulturne Evropa ne vidi v tem predlogu nič drugega ko grdo izdajstvo Zveze narodov. Pričakovati je, da bo Svet Z. N., ki se sestane dne 18. t. m. ta predlog odklonil.

Države Male antante in Balkanske zveze bodo seveda proti Laval-Hoareovemu predlogu. Zaradi izvajanja sankcij so imele te države težko gospodarsko škodo, dočim so velesile pri sankcijah napravile celo dobiček. Sedaj, ko naj bi nekaj žrtvovala tudi velesile, pa naj bo sankcij konec. Pa ta gospodarski razlog ni niti odločilen.

Postopanju Anglije in Francije morajo male države ugovarjati predvsem zaradi lastne varnosti. Če bi obveljalo to postopanje, potem bi si mogle velesile kratkoma razdeliti vsako državo. Rop dežel bi se s tem sankcioniral kot pravna norma. Upati je zato, da bodo male države energično nastopile proti temu nezasišanemu diktatu velesil.

Rim je seveda vesel in misli, da se bo zopet uresničilo ono staro pravilo, da doseže njegova diplomacija to, česar njegova vojska ne more. Še pa ni izključeno, da se to pot le ne bo uresničilo to pravilo. Mus-solini še »študirac« kompromisni predlog, a je prav tako gotovo, da ga bo sprejel, kakor ga bo Etiopija z gotovostjo odklonila.

Sedaj tudi maršal Badoglio priznava, da ne napreduje vojna v Etiopiji tako gladko, kakor je mislil. Povabil je k sebi vojne poročevalce in jim izjavil, da ima iste težave kakor jih je imel De Bono. Redna prehrana 150 000 vojakov mu dela silne težave. Zato je njegova prva naloga, da si zagotovi dobre zveze med fronto in zaledjem.

Na vprašanje nekega poslanca, če misli Anglija odstopiti otok Ciper kateri drugi državi, je odgovoril Baldwin, da Angliji nikdar ni padla v glavo misel, da bi komurkoli podarila Ciper. Na vprašanje pa, kaj misli vlada o bombardiranju etio-piskega mesta Desie, je odgovoril Baldwin, da ni bil ranjen noben angleški državljan.

Mandat za sestavo nove španske vlade je dobil konservativec Mauru. Vodja najmočnejše vladne stranke Gil Robles je odklonil mandat za sestavo vlade. Če se bo Mauri sestava vlade tudi posrečila, pa je veliko vprašanje, ker je notranje-politični položaj v Španiji tako zapleten, da so volitve edina rešitev.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Izkaz z dne 8. decembra navaja te izpremembe (vse v milijonih Din):

Skupna zlata in devizna podloga se je povečala za 409 na 1.455,5, in sicer se je povečalo zlato v blagajnah za 53 na 1317,1, zlato v tujini se je zmanjšalo za 23 na 1123, tuje valute za 0'06 na 0'06, dočim so se devize povečale za 1'07 na 25'98.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 13'35 na 302'7. Vsota kovanega denarja v niklju in srebru se je povečala za 5'5 na 303'7.

Znatno so se znižala posojila, ki so padla za 13'5 na 1796'7, in sicer so se zmanjšala menična posojila za 13'4 na 1533'5, lombardna pa za 0'1 na 263'2.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 24'3 na 4813'6, povečale pa so se obveze na pokaz za 15'8 na 1390'6. Obveze z rokom so se zmanjšale za 3'5 na 204'2.

Skupno kritje je naraslo na 30'14, samo zlato pa na 27'27%.

Odlog plačil je dovoljen

(v oklepaju datum, od kedaj velja odlok in obrestna mera za stare vloge).

Hranilnici in posojilnici na Cvenu za 2 letj (10. septembra 1934, 2 odst.)

Hranilnici in posojilnici v Dobrničju za 6 let (29. avg. 1934, 2 odst.)

Hranilnici in posojilnici v Lešah pri Trzinju za 6 let (od 30. sept. 1935, 2 odst.)

Hranilnici in posojilnici na Robu za 6 let (30. aprila 1934, 2 odst.)

Kmečki hranilnici in posojilnici v Zetalah za 4 leta (od 15. febr. 1935., 2 odst.)

Pred padcem marke?

Berlinski dopisnik vladnega glasila »Gazeta Polska« piše, da je treba računati z bližnjim padcem tečaja marke. — Zlato kritje marke znaša samo še 1'4 odstotka. Kratkoročni dolgovi so dosegli že 7 milijard mark, državni dolgovi pa so narasli tudi že na 26 milijard mark. Konjunktura, ki je nastala zaradi oboroževanja, bo kmalu prenehala in potem ne bo drugega izhoda, kakor da se zniža vrednost marke. Dr. Schacht je nato že pripravljen in čaka samo še na ugoden trenutek. Tako poljski list, ki se more ponašati z dobrimi zvezami z nemško vlado. Vsekakor se bo kmalu videlo, če je ta pesimizem poljskega lista upravičen.

Stabilizacija ruske valute

Po moskovskih vesteh bo podloga za novo rusko valuto zlata in kovinska podloga ruske Državne banke, ki je znašala leta 1933. 900-5 milijona rubljev in ki bo revalozirana na podlagi novega tečaja rublja znašala 3'5 milijarde rubljev, dočim znaša ves obtok sovjetskih bankovcev 7'5 milijarde. Sovjetska valuta bo torej skoraj na polovico krita.

*

Za izdajo državnih bankovcev se izreka v »Jutru« neki strokovnjak, ker je to edina možnost, da se vrednost denarja zmanjša, cena pridelkov pa zviša. S tehtnimi razlogi pobija tudi strah, da bi izdaja državnih bankovcev morala pomeniti razvrednotenje dinarja.

Splitska občina je ustanovila poseben fond za kritje pasiv mestne hranilnice. Občina bo iz proračunskih sredstev plačala prvo leto v ta fond 950.000 Din, nato pa vsako leto po 160.000 Din.

Fašistični listi pišejo, da bo dala akcija za prostovoljne zlate podarke državi okoli 2 milijardi lir, da bi potem zlata podloga Italijanske banke znašala zopet okoli 6 milijard lir, samo 1'2 milijarde lir manj ko v začetku leta. S tem bi imela Italija dovolj zlata za nadaljevanje vojne. Seveda pa fašistični listi ne omenjajo, za koliko je že vojna zmanjšala premoženje italijanskega naroda.

Razvrednotenje madjarskega penga narasča in se plačuje na črni borzi za 40'6% nižje kakor pa znaša uradni tečaj. Tudi vlada sama zelo različno določa vrednost penga. Tako plačuje uvoznikom za francoske belgijske in švicarske franke po 41% več kakor znaša uradni tečaj, za funte, dolarje, holandske goldinarje in švedske krone pa celo 53% več kakor znaša uradni tečaj. Tudi vezani pengi ima različno ceno in se plačuje navadni za 52'5 odst., kuponski pa za 66'3 odst. nižje od uradnega tečaja.

Indeks francoskih državnih papirjev je padel od 88'1 v decembru 1934 na 72'2 v letošnjem novembru.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

osebno pravočilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendence nestalna; promet Din 2,811.212'22.

Od ponedeljka tukočega borznega tedna dalje je bil na tukajšnji borzi dosežen tale dnevni devizni promet:

9. XII. 1935	Din	850.878'33	London-Berlin
10. XII. 1935	Din	438.182'75	Dunaj-Berlin
11. XII. 1935	Din	535.266'16	Din-dev.-Berlin
12. XII. 1935	Din	575.669'20	Curij-Dunaj
13. XII. 1935	Din	411.215'78	Berlin-Dunaj

V primeri s pretečenim borznim tednom, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom nad 6 in pol milijona dinarjev, znaša padec deviznega prometa v tem tednu skoraj 3% milijona dinarjev, torej za milijon več kot ves devizni promet tekočega borznega tedna.

Devize	Minuli teden	Tekoči teden (vse v tisočih Din)
Amsterdam	64	64
Berlin	560	772 priv. kliring
Din-deviza	238	336 avstr. priv. kliring
Dunaj (Beč)	1.125	711 priv. kliring
Curij	186	205
London	2.548	477 inkl. priv. kliring
Madrid	—	7 priv. kliring
New York	817	75
Pariz	816	140
Solun	85	24 boni
Trst	10	—

Občutno je nazadovale promet v devizi New York in Pariz poleg Dunaja, med tem ko je bilo angleških funtov v priv. kliringu nabavljeno tokrat manj za nad dva milijona dinarjev. Nasprotno pa je dokaj porastel promet v kompenzacijskih nemških markah (potom privatnega kliringa), deloma tudi v dinarski devizi in v Curihu.

Narodna banka je posredovala še nadalje le v Amsterdamu, Curihu in Parizu za skupno Din 125.000'—. Ves tekoči borzni teden so bili avstrijski šilingi trgovani na bazi Din 8'85 — Din 8'95, medtem ko so bili potom nemškega privatnega kliringa perfekuirani zaključki na bazi Din 14'25 — Din 14'45 v sredo dne 11. t. m., od četrtka dalje pa na bazi Din 14'— — Din 14'20.

Devize	S primo Narodne banke		13. XII. 1935	
	Povpr. Din	Pon. Din	Povpr. Din	Pon. Din
Amsterdam	2971'43	2986'03	2967'87	2982'47
Berlin	1756'08	1769'95	1756'08	1769'95
Bruselj	736'80	741'86	737'51	742'57
Curij	1421'01	1428'08	1421'01	1428'08
London	215'35	217'40	215'14	217'20
New York	4342'96	4379'28	4342'96	4379'28
Pariz	289'38	290'82	289'60	291'03
Praga	181'49	182'59	181'49	182'59

V toku tega borznega tedna je znašala dosežena tečajna razlika (vse v poenih): Amsterdam — 3'56, Bruselj + 0'71, London — 0'21, Pariz + 0'22, Curij je ostal neizpremenjen; Berlin, New York in Praga pa so včeraj notirali na bazi tečajev od 9. t. m. Nasprotno pa je notica Trst od ponedeljka dalje povsem izostala.

Efektno tržišče

Tendence neizpremenjeno stalna.

Tudi v tem tednu ni bilo prometa niti v zasebnih niti v državnih vrednostnih papirjih.

Beležili so edinole državni efekti:

	9. XII. Din	13. XII. Din
7% investicijsko posojilo	76 79	75 77
8% Blairovo posojilo	81 82	81 83
7% Blairovo posojilo	71 73	71 73
7% Seligmanovo pos.	73 75	75 77
4% Agrarne obveznice	43 45	43'50 45
6% begluške obveznice	60 62	61 63
2 1/2% vojna škoda	366 368	365 367

Obveznice dalmatinskega agrara nalik 5% srednjeročnim obveznicam ves tekoči borzni teden sploh niso beležile, pa tudi notice 7% stabilizacijskega posojila so povsem izostale.

Žitno tržišče

Tendence še vedno čvrsta.

Zaključkov ni bilo niti v žitu, niti v mlevskih izdelkih. Cene so ostale pri pšenici in ovsu ter mlevskih izdelkih brez izprememb, dočim se je koroza letine 1934 in 1935 podražila za Din 2'— pri 100 kg.

Od petka 13. t. m. dalje ne beleži več štajerski beli jedilni krompir.

Žito:

	Din	Din
Koroza:		
stara, popolnoma suha, franko vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu	109'50	112'—
stara, popolnoma suha, franko vagon banatska postaja, plačljivo proti duplikatu	109'50	112'—
času primerna, suha, letine 1935, s kvalitetno garancijo, franko vagon nakladalna postaja	97'—	99'—
umetno sušena, letine 1935, plačljivo proti duplikatu, parit. Indija	104'50	107'—
Pšenica:		
bačka 79/80, promptna dobava	167'50	170'—
banatska 78, promptna dobava	165'—	167'50
Oves:		
nov, zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska post., plačljivo proti duplikatu	144'50	145'—

Mlevski izdelki:

Moka:		
pšenična Og, banat. postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265'—	275'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265'—	275'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	245'—	250'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	225'—	230'—

Naš pravi domači izdelek

Obrobi: pšenični, debeli, v egz. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prometni davek, fco. vagon, bačka postaja 110— 115'—

Lesno tržišče

Tendence zelo mlačna.

Od 18. pr. m. se zbog sankcij ni v Italijo izvozil niti en vagon našega blaga. Pred nekaj dnevi pa je bila obelodanjena naredba, da bo Narodna banka kraljevine Jugoslavije odkupovala že dospеле klirinške terjatve naših izvoznikov in sicer po tečaju Din 315'— za 100 italijanskih lir. A naši izvozniki so kalkulirali na bazi dinarjev 355'— za 100 Lit, kar znači, da nastane pri zamenjavi, odnosno obračunanju klirinških nakaznic razlika Din 40'—. Ta diferena pa je tolikšna, da že presega ves zaslužek. Čakati v tej situaciji na to, da pride na vrsto izplačilo klirinškega nakazila — čeprav na bazi Din 355'— za 100 Lit — pa je negotovo in zelo dolgotrajno. Da bi se temu zlu odpomoglo in našem izvozu vsaj nekoliko pomoglo, bi bilo treba omogočiti vsaj bombardiranje klirinških nakaznic ali pa naj bi se izplačalo izvozniku nakazilo vsaj po tečaju Din 355'— za 100 Lit in se mu zaračunalo do časa dospelosti primerne obresti!

O kakšnem nadomestilu za izgubljena italijanska tržišča zbog izvajanja sankcij pa doslej praktično ni niti govora. Vse, kar se je dosedaj v tem pravcu storilo, so le problematični predlogi in posvetovanja s strani bolj nezaintersiranih ter neprizadehtih strokovnjakov.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Dobave-licitacije

V intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo dne 18. decembra ofertalna licitacija za nabavo 600 kg paprike, 180 kg čaja, 700 kg kave v zrnu, 1000 kg suhih sliv, 200 kg rozin, 70 kg kakava, 45.000 kg testenin in 4.000 komadov limon.

V intendanturi Komande III. armijske oblasti v Skoplju bo dne 18. decembra t. l. ofertalna licitacija za nabavo pisarniških potrebščin.

Direkcija drž. rudnika Zenica sprejema do 19. decembra ponudbe za dobavo lanenega firneža.

Minerska komanda Kumbor sprejema do 28. decembra ponudbe o dobavi 500 kg strojnega olja in 600 kg karbolineuma.

Licitacije:

V pisarni referenta inženjerije štaba Dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo dne 27. decembra ofertalna licitacija za oddajo popravila v konjušnici vojašnice Kralja Petra II. v Škofji Loki.

Pri ekonomskem odelenju Generalne direkcije drž. železnice v Beogradu bo dne 28. decembra javna ofertalna licitacija za dobavo delov za zračne zavore.

Pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu bo dne 28. decembra ofertalna licitacija za dobavo pisarniških potrebščin.

Pri Kr. direkciji šuma v Vinkovcih bo dne 28. decembra ofertalna licitacija za dobavo računskega in pisalnega stroja.

Od 3-5%

se Vam obrestujejo prihránki, ki jih naložite pri nas.

Pred zločinci

je zavarovan denar, ki se zaupa nam.

Nad 10.000 vlagateljev štejejo v svoj krog.

Vabimo vani vse,

ki hočete vlagati v shranitev in obrestovanje pri zavodu, za katerega jamči z vsem premoženjem in davčno močjo **Dravska banovina.**

Kratkoročna posojila dajemo pod ugodnimi pogoji

**HRANILNICA
DRAVSKE BANOVINE
LJUBLJANA**
(prej Kranjska hranilnica)

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

1268 — Dunaj: ponuja se zastopnik za lesne izdelke.

Deželni pridelki:

1269 — Dunaj: gobe;
1270 — Dunaj: ponuja se zastopnik za kamilice;
1271 — Marseille: konoplja in lipovo cvetje;
1272 — Dunaj: ponuja se zastopnik za krmo;
1273 — Anvers: suha povrtnina;
1274 — Gibraltar: ječmen;
1275 — Hamburg: ponuja se zastopnik za oljnata semena;

1276 — Bombay: ponuja se zastopnik za vinsko kislino in za konzerve iz paradiznikov;
1277 — Trenčín (Češkoslovaška): brinove jagode.

Proizvodi sadjarstva:

1278 — Anvers: suho sadje (suhe češplje).

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

1279 — Nürnberg: dlaka jazbecov;
1280 — Anvers: kože divjačine in druge kože;
1281 — Gibraltar: salama;
1282 — Bombay: ponuja se zastopnik za sardine v olju in druge ribje konzerve, za konzervirano slanino, ki je pripravljena za

transport v tropične kraje, za konzervirane klobase, salamo in sir.

Industrijski proizvodi:

1283 — Kalkuta: kavstična soda 128/30, soda bicarbona, kalcijev klorid 70/75%;
1284 — Dunaj: ponuja se zastopnik za kemikalije (lesni špirit, natrij, dekstrin, ekstrakti za strojenje);
1285 — Dunaj: ponuja se zastopnik za železnino in kemikalije;
1286 — Hamburg: ponuja se zastopnik za jedilno olje;
1287 — Bombay: ponuja se zastopnik za oljno olje (600 do 800 litrov mesečno), za makarone in testenine.

Razno:

1288 — Dunaj: ponuja se zastopnik za razne jugoslovanske izvozne predmete. Gospodje izvozniki se opozarjajo, da gre pri ponudbah iz Bombayja za velika podjetja, ki so dosedaj nabavljala svoje potrebe v Italiji.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd. Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1 številko, pod katero je blago navedeno, 2 točno označbo vrste blaga, 3 način ambalaze z ozirom na tržne uzance, 4 količino razpoložljivega blaga, 5 ceno, franko naša meja ali cilj pristanišče države, kamor naj pride blago, 6 plačilne pogoje in 7 rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

mesto, Smihel-Stopiče, Št. Jernej, Brežice, Kostanjevica, Krško, Mirna, Št. Rupert, Mirna peč, Mokronog, Trebnje, Sevnica in Leskovec. Polovico posojila bo izplačal Pokojninski zavod v l. 1936, polovico pa v l. 1937. Skupno so sedaj investirale Kranjske deželne elektrarne za elektrifikacijo okrog 40 milijonov, od katerih je posodil Pokojninski zavod okoli 30 milijonov.

Zagovor marsejskih atentatorjev je prevzel odvetnik Berthot, ki pa je zagovornik tudi v procesu zaradi goljufij Staviskega. Zato se ne bo mogel marsejski proces nadaljevati preje, dokler ne bo končan Staviskejev proces, kar pa še ne bo kmalu. Ne rečemo nič drugega kakor da občudujemo iznajdljivost Francozov! Vendar jim pa za to iznajdljivost gotovo ne bomo hvaležni.

Nemški državni dolgovi so zrasli po izjavi nemškega finančnega ministra v letih 1930 do 1933 za 3,7 milijarde mark, v naslednjih letih, ko so prišli hitlerjevci na vlado pa za 7 milijard mark.

Nova švicarska vlada je bila izvoljena. Minister za zunanje zadeve ostane še nadalje Motta. Za zveznega predsednika je izvoljen Mayer, za podpredsednika pa Motta. Novo vlado sestavljajo še nadalje štiri meščanske stranke.

Složen nastop vseh egiptskih strank je dosegel popoln uspeh in kralj Fuad je podpisal akt, s katerim se obnavlja egiptska ustava iz l. 1923, obenem pa je sporočil predsedniku vlade, da hoče začeti izvajati pogodbo, ki je bila l. 1930 sklenjena med Egiptom in Anglijo in ki daje Egiptu skoraj popolno samostojnost.

Oprema etiopske vojske postaja vedno boljša. Tako imajo na južni fronti Etiopci že 300 oklopnih avtomobilov, v zadnjem času pa so dobili tudi večje število tankov, katere so dobili iz Anglije.

Grško vojno ministrstvo demantira vest, da bi oficirji, ki so pomagali Kondilisu pri zatrtju venizelistične zarote, ustanovili svojo vojno ligo, ker da se sedaj oficirji več ne mešajo v politiko, temveč samo izvršujejo povelja svojega kralja.

Velike povodnji so bile v južni Srbiji ter je bil del Skoplja pod vodo. Tudi vse Ovrje polje je pod vodo in je bil železniški promet na več krajih pretrgan. Kot prvo pomoč prebivalstvu v poplavljenih krajih je poslal notranji minister 100.000 dinarjev.

V oktobru in novembru se je vselilo v Palestino okoli 10.000 Židov, večinoma iz Nemčije.

Zaradi zadnje komunistične revolucije v Braziliji, namerava vlada predlagati uvedbo smrtne kazni.

Dobava pragov madjarskim železnicam

Centralni odbor drvarske privrede v Beogradu sporoča, da se je z njegovim prizadevanjem posrečilo nekaterim našim izvoznikom skleniti z madjarskimi državnimi železnicami pogodbo o kompenzacijski dobavi železniških pragov. Pogodba se glasi na dobavo: približno 180.000 bukovih pragov in 80.000 hrastovih pragov. Ti pragi se morajo dobaviti v treh garniturah:

14 kosov 2-60 m, 15 x 25 x 17 cm,

33 kosov 2-50 m, 15 x 25 x 17 cm,

33 kosov 2-40 m, 15 x 23 x 17 cm,

20 kosov 2-20 m, 14 x 20 x 15 cm.

Za podrobne podatke se je obrniti na tvrdko Traversc, d. d. za industrijo in promet železniških pragov, Zagreb, poštni predal 317.

»Službeni list«

kr. banke uprave Dravske banovine z dne 14. decembra objavlja: Zvišanje avtonomnih carinskih postavk na blago iz št. 539 uvozne carinske tarife. — Nekateri ratifikacije mednarodnih konvencij. — Razglas o razrešitvi dolžnosti članstva in imenovanju novih članov banovinskega sveta Drav. banovine. — Razglas o volitvah v občinah Brezovica Lesce, Begunje, Mošnje, Sp. in Zgornja Polskava, Tomišelj in Zagorje ob Savi — Odločbo o sejmskih in tržnih pravicah v okraju Prevalje. — Odplačilni nadrž Zadrugne zveze, Zveze sloven. zadrug in Zveze gospodarskih zadrug v Ljubljani. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Tržna poročila

Mariborski trg

Na sejem dne 10. t. m. je bilo prignanih: 4 konji, 13 bikov, 104 voli, 320 krav in 6 telet, skupaj 447 glav živine. Cene so bile te: debeli voli Din 2-75 do 3-—, poldebili voli 2-25 do 2-50, plemenski voli 2-— do 3-—, biki za klanje 2-— do 2-75, klavne krave debele 2-— do 2-25, plemenske krave 1-50 do 1-75, krave za klobasarje 1-— do 1-25, molzne krave 2-—, 2-50, breje krave 2,25 do 2,75, mlada živina 2,50 do 3,40, teleta 3-— do 4-—, za kg žive teže.

Mešne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 8-10, volovsko meso II. vrste 1 kg 6-8, meso od bikov, krav in telic 1 kg 4-6, telečje meso I. vrste 8-10, telečje meso II. vrste 1 kg 4-6, svinjsko meso sveže 1 kg 8-12 Din.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 15. dec.: 8.00 Čas, poročila — 8.15 Telovadba (g. Ciril Soukal) — 9.45 Versko predavanje (dr. Mihael Opeka) — 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz zavodov sv. Stanislava — 11.00 Skladbe jugoslov. skladateljev: Klavir solo (ga. Marta Osterc-Valjalo) — 11.40 Pripovedke za mladino (Emil Kraji, član Nar. gled.) — 12.00 Čas, obvestila — 12.15 Radijski orkester — 15.00 Potreba selekcije pri obnovi vinarstva (inž. Sergej Gorjup) — 15.20 Plošče po željah — 16.00 Zgodovina kuhinje (ga. Albina Trajnova) — 16.15 Godba na pihala »Sora«, vmes plošče — 19.30 Nacionalna ura — Čas, poročila — 20.15 Koncert Akademskoga pevskega kvinteta 21.00 Koncert francoske operne glasbe (Rad. orkester) — 22.00 Čas, vremensko poročilo — 22.15 Prenos iz kavarne Nebotičnik.

Ponedeljek, dne 16. dec. 12.00 Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Koncert slovenske narodne glasbe: gdđ. Rupnikova in Poldka Zupanova ter Jug Milan in Jean Franzl s spremljevanjem Radijskega orkestra — 14.00 Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00 Slov. biografski leksikon (prof. Fr. Vodnik) — 18.20 Plošče — 18.40 O pljučnici (dr. Bogomir Magajna) — 19.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 20.00 Prenos opere iz Beograda —

Torek dne 17. dec. 11.00 Šolska ura: Ljubimo svojo zemljo! (Boje Etbin) — 12.00 Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13.00 Čas, objava sporeda, plošče — 14.00 Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00 Koncert slovenske glasbe (Radijski orkester) — 18.40 Vzgojni pomen življenja (dr. Stanko Gogala) — 19.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 20.00 Operne arije s spremljevanjem radijskega orkestra poje Jože Gostič — 21.15 Cimermanov trio — 22.00 Čas, vremenska napoved, poročila, — 22.30 Angleške plošče.

Doma n posvetu

Novo uredbo o kartelih je izdal ministrski svet.

Dr. Juraj Tomičič, ravnatelj Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je podal ostavko, ki je bila tudi sprejeta. Dr. Tomičič se je že poslovil od uradništva.

Za pomočnika zunanjega ministra je imenovan Vlad. Martinac, doslej izredni poslanik in opolnomočeni minister za Buenos Aires, ki pa je opravljal službo političnega pomočnika zunanjega ministra.

Podpisana je bila nova pogodba med poštanim ministrstvom in d. d. Radio, po kateri se zgradi v Beogradu 100 kilovatov močna postaja, v Skoplju pa oddajna postaja z 10 kilovati. Sedanja beograjska pa se prenese v Sarajevo. Kdaj pa bo okrepljena ljubljanska postaja?

Ravnateljstvo Suzora bo na svoji seji dne 16. t. m. sklepalo o posojilih, ki jih bo dovoljevalo samoupravni telesom.

Pokojninski zavod je dovolil Kranjskim deželnim elektrarnam posojilo 7 milijonov dinarjev, ki se bo uporabilo za elektrifikacijo Dolenjske, in sicer krajev: Novo

Lepila za književnice, tovarne kuvert, kartonaže in ostalo industrijo,

Lepila za etiketiranje na papir, les, steklo, pločevino etc.

izdeluje v neprekosljivi kakovosti in dobavi po najnižih cenah

„Savinja“ d. z. o. z.
Tacen - St. Vid nad Ljubljano

Zahtevajte ponudbe! Zahtevajte vzorce!

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za inseriranje!

Naročajte in širite
„Trgovski list“!

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z. o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, strace, knjige, časopise, letake, plakate, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah.

žice, risala, bloke itd.

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun Poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigovoznica